

# అరణ్యపర్వము - జ్ఞాన ప్రథము

## విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।  
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

## శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।  
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

## శ్రీకృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకాశేయవాససమ్ ।  
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

## వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।  
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

## అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-  
లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,  
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,  
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-  
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,  
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే,  
వనపర్వణి, యథాశక్తి, ద్వాత్రింశాధ్యాయాంతర్గత శ్లోకపారాయణం,  
ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః



అథ శ్రీమహాభారతే వనపర్వాంతర్గత అర్జునాభిగమనపర్వణి  
ద్రౌపదీవాక్యే ద్వాత్రింశో ధ్యాయః ॥32 ॥

ద్రౌపద్యువాచ

నావమన్యే న గర్హే చ ధర్మం పార్థ కథంచన ।

ఈశ్వరం కుత వీనాహమ్ ఆవమంస్యే ప్రజాపతిమ్ ॥ 32-1॥

ఆర్తాహం ప్రలపామీదమ్ ఇతి మాం విద్ధి భారత ।

భూయశ్చ విలపిష్యామి సుమనాస్త్వం నిబోధ మే ॥ 32-2॥

కర్మ ఖల్విహ కర్తవ్యం జానతామిత్రకర్షణ ।

అకర్మాణో హి జీవంతి స్థావరా నేతరే జనాః ॥ 32-3॥

యావద్గోస్తనపానాచ్చ యావచ్ఛాయోపసేవనాత్ ।

జంతవః కర్మణా వృత్తిమాప్నువంతి యుధిష్ఠిర ॥ 32-4॥

జంగమేషు విశేషేణ మనుష్యా భరతర్షభ ।

ఇచ్ఛంతి కర్మణా వృత్తిమనాస్తుం ప్రేత్య చేహ చ ॥ 32-5॥

ఉత్థానమభిజానంతి సర్వభూతాని భారత ।

ప్రత్యక్షం ఫలమశ్నంతి కర్మణాం లోకసాక్షికమ్ ॥ 32-6॥

సర్వే హి స్వం సముత్థానముపజీవంతి జంతవః ।

అపి ధాతా విధాతా చ యథాయముదకే బకః ॥ 32-7॥

అకర్మణాం వై భూతానాం వృత్తిః స్యాన్న హి కాచన ।

తదేవాభిప్రపద్యేత న విహన్యాత్కదాచన ॥ 32-8॥

స్వకర్మ కురు మాగ్లాసీః కర్మణా భవ దంశితః ।

కృతం హి యో భిజానాతి సహస్రే సోస్తి నాస్తి చ ॥ 32-9॥

తస్య చాపి భవేత్కార్యం వివృద్ధా రక్షణే తథా ।

భక్త్యమాణో హ్యనాదానాత్ క్షీయేత హిమవానపి ॥ 32-10॥

ఉత్పీదేరస్త్రిజాః సర్వాః న కుర్యుః కర్మ చేద్భువి ।  
తథా హ్యేతా న వర్ధేరన్కర్మ చేదఫలం భవేత్ ॥ 32-11॥

ఆపి చాప్యఫలం కర్మ పశ్యామః కుర్వతో జనాన్ ।  
నాన్యథా హ్యపి గచ్ఛంతి వృత్తిం లోకాః కథంచన ॥ 32-12॥

యశ్చ దిష్టసరో లోకే యశ్చాపి హఠనాదికః ।  
ఉభావపి శఠావేతా కర్మబుద్ధిః ప్రశస్యతే ॥ 32-13॥

యో హి దిష్టముపాసీనః నిర్విచేష్టః సుఖం శయేత్ ।  
అవసీదేత్సుదుర్బుద్ధిరామో ఘట ఇవోదకే ॥ 32-14॥

తద్దైవ హఠదుర్బుద్ధిః శక్తః కర్మణ్యకర్మకృత్ ।  
ఆసీత న చిరం జీవేదనాథ ఇవ దుర్బలః ॥ 32-15॥

అకస్మాదిహ యః కశ్చిదర్థం ప్రాప్నోతి పూరుషః ।  
తం హఠేనేతి మన్యంతే స హి యత్నో న కస్యచిత్ ॥ 32-16॥

యచ్ఛాపి కించిత్ పురుషః దిష్టం నామ భజత్యుత ।  
దైవేన విధినా పార్థ తద్దైవమితి నిశ్చితమ్ ॥ 32-17॥

యత్ స్వయం కర్మణా కించిత్పలమాప్నోతి పూరుషః ।  
ప్రత్యక్షమేతల్లోకేషు తత్పూరుషమితి శ్రుతమ్ ॥ 32-18॥

స్వభావతః ప్రవృత్తో యః ప్రాప్నోత్యర్థం న కారణాత్ ।  
తత్స్వభావాత్మకం విద్ధి ఫలం పురుషసత్తమ ॥ 32-19॥

ఏవం హఠాచ్ఛ దైవాచ్ఛ స్వభావాత్కర్మణస్తథా ।  
యాని ప్రాప్నోతి పురుషస్తత్ఫలం పూర్వకర్మణామ్ ॥ 32-20॥

ధాతాపి హి స్వకర్మైవ తైస్తైర్జ్ఞేతుభిరీశ్వరః ।  
విదధాతి విభజ్యేహ ఫలం పూర్వకృతం నృణామ్ ॥ 32-21॥

యద్ధి యం పురుషః కించిత్కురుతే వై శుభాశుభమ్ ।  
తద్ధాతృవిహితం విద్ధి పూర్వకర్మఫలోదయమ్ ॥ 32-22॥

కారణం తస్య దేహోఽయం ధాతుః కర్మణి వర్తతే ।  
స యథా ప్రేరయత్యేనం తథాయం కురుతేఽవశః ॥ 32-23॥

తేషుతేషు హి కృత్యేషు వినియోక్తా మహేశ్వరః ।  
సర్వభూతాని కౌంతేయ కారయత్యవశాన్యపి ॥ 32-24॥

మనసార్థాన్వినిశ్చిత్య పశ్చాత్ప్రాప్నోతి కర్మణా ।  
బుద్ధిపూర్వం స్వయం వీర పురుషస్తత్ర కారణమ్ ॥ 32-25॥

సంఖ్యాతుం నైవ శక్యాని కర్మాణి పురుషర్షభ ।  
అగారనగరాణాం హి సిద్ధిః పురుషహైతుకీ ॥ 32-26॥

తిలే తైలం గవి క్షీరం కాష్ఠే పావకమంతతః ।  
ధియా ధీరో విజానీయాదుపాయం చాస్య సిద్ధయే ॥ 32-27॥

తతః ప్రవర్తతే పశ్చాత్కారణేష్వస్య సిద్ధయే ।  
తాం సిద్ధిముపజీవంతి కర్మజామిహ జంతవః ॥ 32-28॥

కుశలేన కృతం కర్మ కర్తా సాధు స్వనుష్ఠితమ్ ।  
ఇదం త్వకుశలేనేతి విశేషాదుపలభ్యతే ॥ 32-29॥

ఇష్టాపూర్తఫలం న స్యాన్న శిష్యో న గురుర్భవేత్ ।  
పురుషః కర్మసాధ్యేషు స్వాచ్ఛేదయనుకారణమ్ ॥ 32-30॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే వనపర్వాంతర్గత అర్జునాభిగమనపర్వణి  
ద్రౌపదీనాక్యే ద్వాత్రింశోఽధ్యాయః ॥32 ॥



# శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి గోవిందనామావళి



## అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।  
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

## అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।  
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

## అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।  
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

## అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।  
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

